

Kadencja na półmetku (1 grudnia 2016)

2017-03-23

4 grudnia minął dwa lata od rozpoczęcia przeze mnie kolejnej kadencji na stanowisku Prezydenta Miasta Krakowa. Zgodnie z wprowadzonym w ubiegłym roku zwyczajem, chcę dziś zdać Państwu przede wszystkim relację z realizacji mojego programu wyborczego, ale też korzystając z okazji podsumować mijający rok, co do którego nie mamy żadnych wątpliwości, że zapisze się nie tylko w naszej pamięci, ale też w historii naszego miasta ze względu na Światowe Dni Młodzieży.

Jak Państwo pamiętają, dwa lata temu szedłem do wyborów z hasłem skupienia się na codzienności i komforcie życia – odejścia od wielkich inwestycji, a w zamian położenia nacisku na ekologię, edukację, estetykę przestrzeni miejskich, wsparciu dla rodzin. W skrócie: więcej mniejszych przedsięwzięć, ale bliżej mieszkańca.

Przygotowując się do tego sprawozdania bardzo dokładnie przejrzałem mój program wyborczy i jestem pewien, że Kraków po dwóch latach rozwija się zgodnie z tym założeniem.

Oczywiście niektóre pomysły zweryfikowało życie – wiemy, że zapowiedź ograniczenia liczby koncesji na alkohol, by ograniczyć uciążliwość całodobowych sklepów na osiedlach, była z założenie słuszna, ale po wprowadzeniu w życie spowodowała problemy restauratorów. Stąd wniosek, że musimy ten problem rozwiązać w inny sposób. Ubolewam bardzo nad tym, że przeciągające się sprawy sądowe uniemożliwiają odzyskanie przez miasto Domu Józefa Piłsudskiego przy Oleandrach i stworzenie w nim ośrodka dokumentacyjno-edukacyjnego polskich walk niepodległościowych. Ciągle mam nadzieję, że rozsądek obecnych użytkowników tego obiektu weźmie górę nad emocjami i uda nam się zrealizować to przedsięwzięcie, tak ważne nie tylko dla Krakowa, ale i dla pamięci historycznej naszego kraju.

Jak Państwo pamiętają, podczas kampanii obiecywałem, że nasze miasto z każdym rokiem będzie stawać się miastem, w którym żyje się coraz lepiej. Nie mamy chyba wątpliwości, że z hasłem "miasto przyjazne" najpełniej kojarzy się dbałość o jakość powietrza, zieleni, czystość – jednym słowem ekologia. Priorytetem dla mnie jest oczywiście wymiana pieców. W swoim programie zapowiedziałem, że wydamy na nią 250 mln w ciągu całej kadencji. Tylko w tym roku wydaliśmy na ten cel ok. 80 mln zł, wygaszając tym samym prawie 6 tysięcy pieców i kotłowni. To rekordy w historii naszego miasta. Rok wcześniej zlikwidowaliśmy ponad dwa tysiące pieców i kotłowni za 35 mln zł. W projekcie przyszłorocznego budżetu zapisaliśmy kolejne 100 mln zł.

Chcąc zachęcić jak największą liczbę krakowian do wymiany pieców w tym roku uprościliśmy formalności związane z przyznawaniem dotacji – wprowadziliśmy formę bezgotówkowego rozliczenia, uprościliśmy wzory wniosków, zrezygnowaliśmy z wielu załączników, które trzeba było wcześniej wypełniać, a także dopuściliśmy możliwość składania wniosków nie tylko w urzędzie, ale też w Punktach Obsługi Mieszkańca w Galeriach Handlowych.

Wielką wagę przykładamy też do kwestii informowania o jakości powietrza. Media otrzymują za pośrednictwem biura prasowego UMK codzienny komunikat o stanie jakości powietrza, a procedury informowania w przypadku wystąpienia stężeń pyłów mogących zagrozić naszemu zdrowiu wdramy przy niższych wskaźnikach, niż wymaga od nas tego obowiązujące w Polsce prawo. Zdecydowaliśmy się także na wprowadzenie dla kierowców darmowej komunikacji miejskiej w dniach, gdy stężenia zanieczyszczeń są najwyższe. Wiem, że jest to rozwiązanie niedoskonałe, ale chciałem zwrócić uwagę, że jesteśmy pierwszym miastem w Polsce stosującym taką zachętę dla kierowców i nie mamy skąd czerpać wzorców. Druga sprawa -

moim zdaniem, nawet jeżeli jest to rozwiązanie niedoskonałe, to jednak jest niezmiernie ważne z punktu widzenia edukacji. Dzięki temu możemy pokazać mieszkańcom, że każdy z nas swoim zachowaniem może przyczynić się do poprawy jakości powietrza.

Bardzo się cieszę, że działania Krakowa mobilizują resztę województwa i wszystko wskazuje na to, że doczekamy się uchwały sejmiku wprowadzającej normy jakości paliw i kotłów.

Dwa lata temu obiecywałem Państwu, że sprawami zieleni w mieście zajmie się wyspecjalizowana jednostka. W lipcu tego roku podsumowywaliśmy pierwszy rok jej działalności, a efekty jej pracy są już moim zdaniem widoczne w naszym mieście. Tylko w tym roku w Krakowie zasadziliśmy ok. 2 tysiące drzew, 103 tysiące krzewów, 50 tys. roślin cebulowych, ponad 10 tysięcy bylin i 2 tysiące pnączy. W lasach miejskich posadziliśmy 12,5 tysiąca drzew. Bardzo dobrze zostały przyjęte donice z roślinami rozstawiane na ulicach, tam gdzie brakuje zieleni.

Zdecydowanie więcej w bieżącym roku wydaliśmy na wykupy terenów pod zieleń. O ile w 2015 roku było to niecałe 3 mln zł m. in. na tereny pod park Drwinka i park Aleksandry oraz na wymianę nieruchomości pod park Wincentego a'Paulo, o tyle w tym roku wydaliśmy ponad 28 mln zł, z czego 25,7 na zakup Zakrzówka.

Dbałość o zieleń, zarówno jeżeli chodzi o bieżące utrzymanie, jak i inwestycje, zyskała zupełnie nową jakość. Pokazują to dobitnie kwoty wydawane na ten cel. W tym roku wydaliśmy na zieleń 51 mln zł, z czego prawie 16 mln na inwestycje. Rok wcześniej – ok. 25 mln zł. Podtrzymuję moją obietnicę, że gdy spotkamy się za rok, wydatki na zieleń w 2017 roku wyniosą w okolicach 100 mln zł.

W przypadku Krakowa, ekologia to także dbałość o rozwój komunikacji miejskiej i o jakość taboru. Ten rok był dla nas wyjątkowy. Jeszcze nigdy w historii krakowskiego MPK nie dokonano tak gigantycznych zakupów. W lipcu przyjechało do nas 60 autobusów spełniających normę EURO6, każdy z pojazdów o wartości blisko 1 mln zł, a w sierpniu MPK wzbogaciło swój tabor o 4 autobusy elektryczne. MPK kupiło także 12 autobusów hybrydowych – każdy z nich o wartości ok. 1 mln zł. W lipcu tego roku MPK podpisało umowę z Autosanem na dostawę 15 autobusów z silnikami EURO6, a w październiku zawarto umowę z Solarisem na dostawę 20 autobusów elektrycznych o wartości 2,5 mln każdy. Dzięki tym zakupom mogliśmy wycofać z ruchu część najstarszych autobusów, najbardziej szkodzących środowisku.

Zgodnie z obietnicą dużą wagę przykładam do standardów utrzymania czystości w mieście. Rok temu informowałem, że wprowadziliśmy „pogotowie czystościowe” działające przez całą dobę 7 dni w tygodniu i podejmujące prace interwencyjne oraz podwyższyliśmy standardy utrzymania czystości wewnątrz I obwodnicy i Kazimierza, a dziś mogę do tego dodać kolejne zrealizowane zadanie – jeżeli chodzi o liczbę koszy na ulicach miasta, osiągnęliśmy standard Wiednia – mamy ich obecnie 9 tysięcy. Mówiąc o czystości, nie można pominąć całej działalności edukacyjnej prowadzonej przez miasto. W ciągu roku przez warsztaty przygotowane przez MPO dla różnych grup wiekowych przewinęło się ok. 10 tysięcy osób. Możemy też pochwalić się działaniami unikatowymi w skali kraju – jedynym w Polsce realizowanym na taką skalę programem odbioru odpadów zielonych. Odbieramy je w sposób ciągły niemal przez cały rok. Pod koniec ubiegłego roku rozpoczęliśmy także realizować wspólnie z PCK program odbioru tekstyliów.

Zapewnienie dostępu do świadczeń medycznych to obowiązek państwa. Przyjąłem sobie jednak

za cel doprowadzenie naszych miejskich szpitali do najwyższego możliwego standardu przeprowadzając kompleksowe remonty i wyposażając te placówki w najnowocześniejszy sprzęt. Nie będę wymieniał listy wszystkich przeprowadzonych prac, pokażę tylko nakłady finansowe na nasze szpitale w ciągu ostatnich trzech lat. Zgodnie z moją zapowiedzią, priorytetem jest obecnie dofinansowanie szpitala im. Żeromskiego, ponieważ wcześniej inwestycje koncentrowały się przede wszystkim na szpitalu im. Narutowicza. I tak: jeżeli chodzi o szpital im. S. Żeromskiego w 2014 roku wydaliśmy na remonty i doposażenie 8,5 mln zł, w 2015 – 8,3 mln zł, ale w tym roku już 12 mln zł. W sumie prawie 29 mln zł. W tym samym czasie nakłady na szpital im. Narutowicza wyniosły blisko 21 mln zł.

Z roku na rok rosną także nakłady na profilaktykę. W 2015 roku na realizację miejskich programów polityki zdrowotnej wydaliśmy 1 mln 390 tys. zł, z których skorzystało ponad 35 tysięcy osób – o 6 tysięcy więcej osób niż rok wcześniej. W tym roku na profilaktykę wydamy 1 mln 700 tys. Z roku na rok rośnie także liczba uczniów mogących korzystać z opieki medycznej na terenie szkoły. W 2014 roku wydaliśmy na ten cel 307 tysięcy zł, obejmując opieką 11,5 tysiąca uczniów, w ubiegłym roku 328 tys. zł, a opieką objętych zostało prawie 14 tys. uczniów. W tym roku na opiekę medyczną w szkołach wydajemy już 600 tys. zł, czyli w ciągu dwóch lat podwoiliśmy wydatki.

Inwestując w sport, inwestujemy także w zdrowie nas samych i naszych dzieci. Od 2014 roku do dziś wydaliśmy na ten cel 19 mln zł zyskując aż 71 nowych boisk przy szkołach i przy klubach sportowych. Mijający rok to rozpoczęcie budowy hali 100-lecia Cracovii, obiektu wyczekiwanego przede wszystkim przez niepełnosprawnych sportowców. Z kolei Zespół Szkół Ogólnokształcących Sportowych na os. Handlowym wzbogacił się o kryty basen, unikatowy, ponieważ z możliwością regulacji głębokości, a więc idealny do bezpiecznej nauki pływania. Wartość inwestycji wyniosła 12 mln zł. Przygotowujemy się już do budowy kolejnych basenów: na os. Na Kozłowie, przy ul. Mackiewicza oraz przy ul. Strąkowej.

Nie da się mówić o jakości życia w mieście nie uwzględniając jakości kształcenia najmłodszych, a także oferty kulturalnej. Co roku przybywa w Krakowie miejsc w przedszkolach. Pozyskujemy je przede wszystkim rozbudowując istniejące obiekty – mam tu na myśli budynki przy ul. Emaus, Wrobela, Aleksandry, Golikówka, czy Mackiewicza, w sumie dało to nowe miejsca dla 275 dzieci. Do końca tego roku będzie też gotowe nowe sześćoddziałowe przedszkole przy ul. Babińskiego. To nie koniec inwestycji – w budowie jest 6-oddziałowe przedszkole przy ul. Kościuszkowców dla 150 dzieci, a 4 nowe oddziały dla setki dzieci powstaną przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 15 przy ul. Rydygiera. Jesteśmy także na etapie opracowania dokumentacji dla 4-oddziałowych przedszkoli na os. Gotyk i os. Kliny.

W moim programie wyborczym duży nacisk położyłem na lepszą jakość edukacji i wychowania, mającą umożliwić krakowskim uczniom rozwijanie zdolności i zainteresowań. Realizujemy więc „Program rozwijania uzdolnień matematycznych”, „Szachy w szkole”, „Angielski 5 razy w tygodniu” czy „Zdrowy oddech – aktywna edukacja ekologiczna”. Szczególną uwagę chcę zwrócić na innowacyjny w skali kraju projekt pilotażowy „Krakowscy indywidualni”. Jego celem jest indywidualizacja procesu uczenia się, poznanie mocnych stron i predyspozycji uczniów, tak, by dobrać najlepsze dla nich techniki uczenia się. Projekt realizujemy w 20 samorządowych szkołach – 10 podstawówkach i 10 gimnazjach.

Po półtorarocznym pilotażu powołaliśmy do życia zapowiadane w programie wyborczym Centrum Wsparcia Wobec Przemocy Szkolnej. To efekt doskonałej współpracy pomiędzy Krakowskim Ośrodkiem Terapii a Fundacją Falochron.

Zgodnie z obietnicą zacieśniliśmy także współpracę z radami rodziców. Co roku spotykam się z Przewodniczącymi rad szkół, a na portalu edukacyjnym uruchomiliśmy zakładkę dedykowaną rodzicom – „Krakowska szkoła współpracy”. Na tę współpracę bardzo liczę podczas rozpoczynanych właśnie konsultacji dotyczących planowanej przez rząd reformy edukacji i co za tym idzie konieczności reorganizacji sieci szkół na terenie miasta.

Na półmetku kadencji przygotowano realizację wielu zadań z dziedziny kultury, które znalazły się w moim programie wyborczym. Pozyskaliśmy 57 mln zł dofinansowania dla Muzeum Historycznego Miasta Krakowa na projekt „Krzysztofory – muzeum kompletne” oraz dla Muzeum Inżynierii Miejskiej na kolejny etap rewaloryzacji. Oba zadania mają w sumie wartość ponad 82 mln zł. Kończymy już prace związane ze stworzeniem na Bielanach magazynów dla MHK oraz prace w Zajeździe św. Benedykta dla potrzeby Muzeum Podgórze. Rozpoczynamy modernizację Muzeum Historii Fotografii przy ul. Józefitów i rozpoczynamy przygotowania do budowy nowej siedziby tego muzeum przy ul. Rakowickiej 22 na terenie kupionym od Agencji Mienia Wojskowego. Rozpoczynamy także rewitalizację Bunkra Sztuki. Remont i adaptacja kina Światowid na potrzeby Muzeum PRL ma już zapewnione finansowanie z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - w sumie blisko 50 mln zł w latach 2016-2018. Natomiast w październiku rozstrzygnęliśmy konkurs na wykonanie scenariusza wystawy wraz z jej aranżacją.

W swoim programie wyborczym wiele miejsce poświęciłem seniorom. Debaty „Kraków dla pokoleń”, do których zaprosiłem w lecie tego roku mieszkańców naszego miasta utwierdziły mnie w przekonaniu, że to słuszny kierunek. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z procesu starzenia się naszego społeczeństwa. Dlatego tak ważna jest pomoc i aktywizacja seniorów. W ubiegłym i bieżącym roku w Krakowie powstało już 16 Centrów Aktywności Seniora. O ile pod koniec ubiegłego roku korzystało z nich 830 osób, obecnie jest to już 1,5 tysiąca. Działalność CAS-ów to przykład na doskonałą współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi, które prowadzą Centra. Dzięki nim seniorzy mogą spotykać się podczas kursów, koncertów czy warsztatów. Nowością realizowaną w tej kadencji jest organizowany obecnie już po raz drugi konkurs na działania międzypokoleniowe „Działajmy razem”, którego celem jest integracja uczniów i osób starszych. W pierwszej edycji konkursu w działaniach łączących pokolenia wzięło udział 400 młodych osób i 500 seniorów. Obecnie trwa druga edycja konkursu w której realizowanych jest 7 projektów, a jej podsumowanie odbędzie się w lutym przyszłego roku.

Na drugim biegunie mamy najmłodszych mieszkańców naszego miasta. Od lat jedną z największych bolączek młodych rodziców jest znalezienie dla malucha miejsca w żłobku. W moim programie wyborczym zadeklarowałem zarówno budowę nowych żłobków jak i wykupienie przez miasto miejsc w żłobkach niepublicznych. W porównaniu do 2014 roku w żłobkach gminnych przybyło 325 co oznacza, że obecnie mamy 2585 miejsc w żłobkach gminnych. Tym samym rosną wydatki na utrzymanie miejsc w żłobkach – w 2014 wydaliśmy 25 mln 700 tys. zł na ten cel, a w tym roku wydajemy już 34 mln zł. Z roku na rok dotujemy też coraz więcej miejsc innych niż gminne żłobki i klubach dziecięcych. O ile jeszcze w 2014 roku dotowaliśmy tylko 939 miejsc za 1 mln 800 tys. rocznie, to obecnie dotujemy już 2800 miejsc za 8 mln 700 tys. zł rocznie.

Podsumowując pierwszy rok obecnej kadencji, zwróciłem Państwa uwagę na fakt, że najpełniej zrealizowałem mój program wyborczy w dziedzinie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wspierania społeczeństwa obywatelskiego. W pierwszym roku tej kadencji powstały wszystkie obiecane przeze mnie instytucje i narzędzia do prowadzenia konsultacji społecznych. Ograniczę się więc teraz jedynie do kilku faktów, uzupełniających realizację tych zadań. Przede wszystkim jesteśmy liderem w Polsce, jeżeli chodzi o zlecenia zadań publicznych do realizacji podmiotom trzeciego sektora. W roku 2014 przekazaliśmy NGO'som na ten cel 61 mln zł, rok później – 66 mln zł, w tym roku jest to już 81 mln zł. To pokazuje, jak ważnym dla miasta partnerem w realizacji jego zadań są organizacje pozarządowe. Szczególnie wysoko oceniamy tę współpracę we wspomnianej już dziedzinie pomocy społecznej – opieki nad seniorami, osobami niepełnosprawnymi, dziećmi i wszystkimi potrzebującymi pomocy. Druga sprawa, o której chciałbym wspomnieć to konsultacje społeczne – nie jest już niczym nadzwyczajnym, że biuro planowania przestrzennego regularnie organizuje pozaproceduralne konsultacje z mieszkańcami, przygotowując plany zagospodarowania przestrzennego. Proces konsultacji z mieszkańcami zintensyfikował także ZIKiT. Szukamy coraz to nowych, dogodniejszych dla mieszkańców miejsc, w których mogą spotkać się z urzędnikami, uzyskać informację czy podzielić się swoimi uwagami – jesteśmy w tramwajach, w namiotach na ulicach i w centrach handlowych. 3 sierpnia 2015 roku powstało w Krakowie Centrum Obywatelskie – miejsce integrujące organizacje pozarządowe oraz wspierające inicjatywy lokalne. Od tego czasu przewinęło się przez nie prawie 8 tysięcy mieszkańców i przedstawicieli organizacji pozarządowych, zrekrutowało ponad 300 wolontariuszy i zrealizowało prawie 180 godzin szkoleń i 141 godzin w zakresie doradztwa.

Na koniec jeszcze kilka słów o inwestycjach. Co roku przybywa w Krakowie ścieżek rowerowych, choć zdaję sobie sprawę, że miłośnicy dwóch kółek liczą na znacznie szybsze tempo oddawania do użytku kolejnych dróg dla rowerów. Gdy w połowie 2014 roku pisałem swój program wyborczy mieliśmy w Krakowie 150 km tras rowerowych. Obecnie mamy niecałe 190 km, przy czym zauważyć należy, że jeszcze nie ruszyły inwestycje związane z wykorzystaniem funduszy Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W ramach ZIT planujemy wybudować ponad 35 km ścieżek.

Dwa pierwsze lata tej kadencji to w dużej mierze przygotowania do realizacji przedsięwzięć zapowiedzianych w programie wyborczym. Mam tu przede wszystkim na myśli inwestycje drogowe na północy Krakowa. We wtorek 29 listopada podpisaliśmy umowę na dofinansowanie przebudowy al. 29 Listopada. W ciągu najbliższych dwóch lat zdecydowanie uda się więc poprawić warunki podróżowania z północnej części Krakowa do centrum. Mamy uruchomione procedury przetargowe na ul. Igołomską. W przyszłym roku rozpoczniemy budowę tramwaju Krowodrza Górka – Górka Narodowa i kontynuujemy przygotowania do przedłużenia linii na Azory. Rozstrzygnięty został też przetarg na budowę Trasy Łagiewnickiej wraz z tunelem tramwajowym Kurdwanów – Zakopiańska. Jesteśmy gotowi do rozpoczęcia budowy wyczekiwanych parkingów Park&Ride na Bieżanowie, Kurdwanowie i Małym Płaszowie. W przyszłorocznym budżecie zarezerwowaliśmy także pieniądze na rozpoczęcie prac projektowych ul. Iwaszki, którą wymieniałem w moim programie wyborczym jako alternatywę dla 29 Listopada.

Szczególnie ważne są inwestycje w komunikację zbiorową. Rozpoczęliśmy program modernizacji torowisk. W tym roku na rondzie Kocmyrzkowskim, w przyszłym na Basztowej od Długiej do Pawiej, Zwierzynieckiej, Kościuszki. W projekcie przyszłorocznego budżetu

**Magiczny
Kraków**

zapisaliśmy na remont torowisk 45,5 mln zł. Realizacja programu modernizacji torowisk zaplanowana jest do 2021 roku, a jej wartość wyceniono na 150 mln zł z czego 76 będzie pochodzić z Unii Europejskiej.

By zachęcić krakowian do korzystania z komunikacji miejskiej, w październiku wprowadziliśmy wzmocnienia w kursowaniu autobusów i tramwajów. Kolejne planujemy w przyszłym roku. Ci krakowianie, którzy skorzystają z oferty MPK mogą liczyć na pomoc 50 umundurowanych kontrolerów.

Szanowni Państwo, zdaję sobie sprawę, że nie jestem w stanie w tym wystąpieniu podsumować wszystkich ważnych dla miasta spraw i tematów. Wybrałem te, które moim zdaniem najbardziej wpisują się w koncepcję miasta przyjaznego mieszkańcom. Nie mogę jednak, podsumowując drugi rok kadencji, nie wspomnieć o najważniejszym tegorocznym wydarzeniu w naszym mieście – o Światowych Dniach Młodzieży. Nie zamierzam jednak Państwa zanudzać statystykami, tym, że tylko w ciągu sześciu godzin krakowscy przewoźnicy przewieźli tylu pasażerów, ile kolej w cztery dni ani tym, że portal miejski zanotował w czasie ŚDM 9,5 mln użytkowników. Mam zaszczyt być prezydentem tego miasta od 14 lat, ale nigdy wcześniej nie byłem tak dumny z otwartości jego mieszkańców, potrafiących - mimo wielu niedogodności - z tak wielką gościnnością i życzliwością przyjąć pielgrzymów. Byłem dumny, że wspólnie stworzyliśmy miejski organizm, tak perfekcyjnie działający w ekstremalnie trudnych warunkach przez tydzień. I za ten tydzień, który przejdzie do historii naszego miasta, wszystkim krakowianom jeszcze raz serdecznie dziękuję.